

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

کمیسیون ملی
یونسکو - ایران

Iranian National
Commission for
UNESCO

بنام خدا

آموزش تلفیقی

راهبرد مؤثر در توسعه پایدار

دکتر محمدرضا سعیدآبادی

امیر رهبر

سرشناسه	سعیدآبادی، محمدرضا، ۱۳۴۵ - :
عنوان و نام پدیدآور	برنامه‌ی درسی تلفیقی :
رویکردی کلنگر به آموزش و پرورش رسمی/محمدرضا سعیدآبادی، امیر رهبر	
مشخصات نشر	تهران : پرشیا شمع و مه ، ۱۳۹۲ :
شابک	978-964-2667-76-5:۱۴۰۰۰۰ ریال :
وضعیت فهرست نویسی	فیا :
شناسه افزوده	- رهبر، امیر، ۱۳۵۸ :
رده بندی کنگره	۱۳۹۲ ب۷س/۲۸۰۶/ LB۱۵ :
رده بندی دیویی	۰۰۱/۳۷۵ :
شماره کتابشناسی ملی	۳۳۶۱۱۲۸ :

ناشر : شمع و مه

عنوان: برنامه درسی تلفیقی

تالیف : دکتر محمد رضا سعید آبادی - امیر رهبر

طراح جلد: احسان بهمنی

تعداد صفحه : 360

قیمت : 170000 ریال

چاپ : فرانگار

چاپ اول : پاییز 93

شابک: 978-964-2667-76-5

مرکز پخش: فقتوس 6696954

فهرست مطالب

درآمدی بر آموزش تلفیقی

مقدمه مؤلفین

پیشگفتار

بخش اول - خاستگاه برنامه درسی تلفیقی

- رشتگی
- میان رشتگی
- مبانی نظری میان رشتگی
 - نمونه های مختلف تلفیق رشته ها
 - درج های ساختی سازمان دهنده
 - معرفت شناسی رشته ها
- فهرست منابع پیشگفتار و بخش اول

بخش دوم - مفهوم شناسی برنامه درسی تلفیقی

- تعریف برنامه درسی تلفیقی
- سیر تکوین برنامه درسی تلفیقی
- ویژگی های برنامه درسی تلفیقی
- برنامه درسی تلفیقی و نظریه سازندگی
- برنامه درسی تلفیقی و الگوهای کلان- تکلیف
- فهرست منابع بخش دوم

بخش سوم - ضرورت های تلفیق برنامه های درسی

- عدم کارایی رویکرد رشته ای در حل مسائل جهان معاصر

- وحدت موضوعات در زندگی واقعی و وحدت شناخت
- نیازهای چندوجهی و پیچیده جوامع انسانی
- ضرورت تلفیق نیازها و علایق یادگیرندگان در آموزش
- پاسخ گویی به تقاضای جامعه علمی
- انگیزه های سیاسی - اجتماعی
- واکنش به بیش از حد تخصصی شدن
- نتایج مثبت پژوهشهای انجام شده
- ضرورت های دیگر
- فهرست منابع بخش سوم

بخش چهارم - طراحی برنامه درسی تلفیقی

- ظرفیت تلفیق
- توازن مفهومی
- ابعاد تلفیق
- نوع شناسی تلفیق
- الگوهای طراحی برنامه درسی تلفیقی
- برنامه درسی تلفیقی در مقاطع مختلف تحصیلی
- تکالیف یا تمرین های تلفیقی
- الگوهای تدریس تلفیقی
- چالشهای طراحی برنامه درسی تلفیقی
- فهرست منابع بخش چهارم

بخش پنجم - اجرای برنامه درسی تلفیقی

- پیش نیازهای اجرای رویکرد تلفیقی

- الگوهای اجرای برنامه درسی تلفیقی

- موانع اجرای برنامه درسی تلفیقی

- مزایای اجرای برنامه درسی تلفیقی

- فهرست منابع بخش پنجم

بخش ششم - ارزشیابی برنامه های درسی تلفیقی

- اصول ارزشیابی برنامه های درسی تلفیقی

- الگوهای عمومی ارزشیابی آموزشی

- ارزشیابی تک کیفی و چند رشته ای و درک میان رشته ای

- تناسب الگوهای ارزشیابی و الگوهای طراحی

- فهرست منابع بخش ششم

فهرست جداول

فهرست اشکال

در میان برنامه های آموزشی سازمان آموزشی، فرهنگی و علمی ملل متحد (یونسکو) برنامه هایی همچون، "آموزش و بحران اقتصادی"^۱، "آموزش برای توسعه پایدار"^۲، "آموزش اچ آی وی و ایدز"^۳، "آموزش حقوق بشر"^۴، "آموزش فناوری اطلاعات و ارتباطات"^۵، "آموزش در شرایط اضطراری: آمادگی، مقابله، بازیابی"^۶، "آموزش علوم و فناوری"^۷، همگی ناظر به موضوعات و مسائلی هستند که علاوه بر پیچیدگی، دارای ابعاد مختلف و متنوعی می باشند. این ابعاد گوناگون خواه ناخواه ما را به سوی رویکردهای تلفیقی سوق می دهد. رسالت یونسکو در این میان بر اساس آنچه در سند راهبرد میان مدت (۲۰۰۸-۲۰۱۳) آمده است مشارکت در ایجاد صلح، کاهش فقر، توسعه پایدار و گفت و گوی بین فرهنگی از طریق آموزش، علم، فرهنگ و ارتباطات و اطلاع رسانی است. بر این اساس رسالت یونسکو نیز شامل پرداختن به مباحث پندبعدی و موضوعات بین رشته ای است.

رویکرد تلفیقی به امرش در پرورش و برنامه درسی، راه را برای طرح موضوعات فوق در مدارس و نظام های آموزشی باز می کند. علاوه بر آن به دانش آموزان روش اندیشیدن چند بعدی به مسائل پیچیده امروزی را می آموزد. در رویکرد تلفیقی مرزهای موضوعات درسی در هم می شکند و آنچه اهمیت می یابد مشکلات و موضوعات جاری زندگی واقع است. مسائلی که هم اکنون از مهمترین دغدغه ها و نگرانی های سازمان های جهانی است.

کتاب حاضر یک راهنمای عملی در زمینه برنامه درسی تلفیقی برای نظام آموزش عمومی در کلیه مقاطع تحصیلی می باشد. این کتاب شامل شش بخش است. پس از مقدمه در بخش اول، خاستگاه برنامه درسی تلفیقی بیان شده است. موضوع بخش دوم، مفهوم شناسی برنامه درسی تلفیقی شامل تعاریف، ویژگی ها و سیر تکوین آن می باشد. در بخش سوم ضرورت های تلفیق برنامه های درسی تبیین شده است. بخش چهارم و قسمت اصلی این کتاب به الگوهای طراحی برنامه درسی تلفیقی اختصاص داده شده است. در

¹ Economic Crisis and Education

² Education for Sustainable development

³ HIV & AIDS Education

⁴ Human rights Education

⁵ ICT's Education

⁶ Education in Emergencies: Preparedness, Response, Recovery

⁷ Science & Technology Education

بخش پنجم الگوهای اجرای برنامه درسی تلفیقی مورد بحث قرار گرفته اند و موضوع بخش پایانی کتاب ارزشیابی برنامه های درسی تلفیقی است.

مطالعه این کتاب برای کلیه معلمان، اساتید، کارشناسان و دانشجویان فعال در عرصه تعلیم و تربیت کشور به ویژه در مقاطع آموزش عمومی (ابتدایی، راهنمایی و دبیرستان) مفید است. به امید روزی که از ظرفیت های نهفته برنامه درسی تلفیقی در توسعه آموزش کشور بهره مند شویم.

دکتر محمدرضا سعیدآبادی

استادیار دانشگاه تهران و دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو- ایران

امیر رهبر